



# ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

---

## Inspekční zpráva

**Dům dětí a mládeže „Na Výstavišti“**

Mladá Boleslav, Husova 201, 293 01 Mladá Boleslav

Identifikátor: 600 027 899

Zřizovatel: Školský úřad Mladá Boleslav, Nám. Míru 14, 293 01 Mladá Boleslav

Školský úřad Mladá Boleslav, Nám. Míru 14, 293 01 Mladá Boleslav

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. dubna 2000

Čj.	021 107/00-2801
Signatura	oc4lt201

## CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dům dětí a mládeže v Mladé Boleslavi „Na Výstavišti“ (dále jen DDM) je právnickou osobou s příspěvkovou formou hospodaření. Pro svojí činnost využívá tato pracoviště: objekt v Husově ul. (tzv. Vila), účelovou stavbu pro činnost dětí a mládeže s přilehlým sportovním areálem v Purkyňově ulici (tzv. Pavilon), Zahradu se skleníky a klubovny v Jaselské ul., loděnici v Ptácké ul., dále má vyhrazeny 3 přízemní prostory v zámku v Kosmonosích, objektu tamní základní školy (dále ZŠ), další pracoviště jsou v prostorách bývalých mateřských škol v Benátkách nad Jizerou a v Mnichově Hradišti. Dům dětí a mládeže „Na Výstavišti“ je jediným střediskem pro volný čas dětí a mládeže v okrese Mladá Boleslav. Činnost zajišťuje 18 pedagogů a řada externích spolupracovníků a aktivistů.

V době před inspekcí byla část jeho objektů vyplavena a poškozena povodní.

## HODNOCENÍ NABÍDKY A REALIZACE VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

### Nabídka výchovně-vzdělávací činnosti

*Plán práce DDM* je každoročně zpracováván ve smyslu § 3, odst. 3, vyhlášky č. 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže (dále jen vyhláška). Vychází ze struktury činnosti středisek pro volný čas dětí a mládeže, jak jej určuje § 2 citované vyhlášky. Plán práce je sestaven podrobně na základě důkladné analýzy předchozí činnosti, kterou obsahuje „Výroční zpráva“ za uplynulý školní rok. Výroční zpráva vychází z rozboru činnosti jednotlivých oddělení, zájmu účastníků a hospitací vedení.

Plán stanovuje priority pro každý školní rok v pedagogické práci, v rozvoji materiálně technického zabezpečení činnosti. Tento školní rok jsou preferovány zejména aktivity pro účastníky starší 15 let, rozšíření nabídky spontánních aktivit a profesní růst interních i externích pedagogů. *Plán je věcný, konkrétní a aktuálně reaguje na měnící se zájmy potenciálních účastníků.*

*Plánovaná činnost* pokrývá základní zájmové oblasti a snaží se nabízet volnočasové aktivity všem věkovým skupinám, u mladších věkových skupin je ohlas na nabízené organizované činnosti větší, u žáků starších 15 let zájem klesá. Plánovanou nabídku veřejnost akceptuje. Problematické je naplňování zájmové činnosti pravidelně v zájmových útvech tj. kroužcích (dále jen ZÚ) v Kosmonosích, vzhledem ke sociokulturnímu složení obyvatelstva, které preferuje jednorázové akce a je pro ně atraktivní především využívání prostor a zařízení pro své spontánní aktivity, protože jsou bezplatné.

DDM pracuje celoročně. ZÚ začínají dle svého charakteru činnost v září – říjnu. Část útvarů s vysokou motivací a pevným kolektivem nepřerušuje činnost ani o prázdninách. Příležitostné akce se soustředí především na období září - červen. V době prázdnin se DDM zaměřuje na táborovou činnost. Spontánní aktivity v místnostech jsou nabízeny podle rozvrhu a možností během celého roku. Sportovní areál je k dispozici celý rok, avšak využívá se sezónně. *Nabídka aktivit DDM je relativně rovnoměrně rozložena na celý rok.*

*Struktura účastníků* se postupně diferencuje, nadále pokračuje trend odklonu dětí staršího školního věku od pravidelné organizované zájmové činnosti v ZÚ (v letošním roce se nepodařilo naplnit a otevřít 6 ZÚ pro tuto věkovou skupinu). Starší děti více akceptují nabídku aktivit spontánního charakteru bez pevné organizační struktury - skateboardingová rampa, Internet, sportoviště. *Těmto zájmům DDM vychází vstříc a pro tyto činnosti vytvořilo a dále rozšiřuje podmínky.*

*Propagace* akcí je v měsíčním programu „Mít kam jít“ (s podtitulem Měsíčník pro děti, mládež a jejich rodiče), který kromě přehledu akcí přináší i řadu doplňujících informací a zajímavých úkolů a nápadů pro samostatná řešení ve volném čase. Jednotlivé akce propagují letáky, zprávy v místních periodících a rozhlasovém vysílání. Děti v ZŠ na konci školního roku dostávají od DDM speciální desky na vysvědčení, na kterých je natištěna nabídka aktivit pro příští školní rok atd. Svou činnost propaguje DDM na vlastních internetových stránkách. K vytvoření výrazného image slouží i nápadité logo (označení budov, vozidel, propagačních materiálů) navržené karikaturistou Holým. *Propagace je výrazná a nápaditá. DDM svou činností výrazně vstupuje na místní trh volného času.*

DDM nabízí činnost nejen tzv. volným návštěvníkům, ale také pořádá doplňující vzdělávací akce pro školy. V Zahradě a její klubovně je nabízena práce s videomikroskopem, prohlídka s výkladem ve sklenících, poučení o ochraně handicapovaných dravých ptáků apod. Třídy ZŠ a MŠ si mohou vyzkoušet v keramické dílně práci s materiálem atd. Obdobně jsou pořádány kurzy dramatické výchovy. Z pověření školského úřadu je DDM garantem soutěží vyhlášených nebo spoluvyhlášených MŠMT podle vyhlášky č. 431/1992 Sb., o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení, v platném znění. Spolupráci rozvíjí i s dalšími partnery jako jsou občanská sdružení, podnikatelské subjekty apod. *Spolupráce DDM s ostatními subjekty je na velmi dobré úrovni.*

Zájmová činnost pravidelná i příležitostné aktivity spojené s rozvíjením a prohlubováním zájmů, či se získáváním dovedností, jsou programově pojímány jako *primární prevence*, což je nejen bezprostřední naplňování volného času, ale také vytváření a modelování zájmů, toje výchova k volnému času. Výraznou složkou primární prevence jsou nabízené příležitostné akce pro žáky středních škol (SŠ) a umožnění spontánních aktivit na sportovišti u „Pavilonu“. Střediska pro volný čas nemají ve svém poslání aktivity sekundární prevence, přesto se o ně DDM snaží. Jako zdařilou *sekundární prevenci* je možné hodnotit nabídku aktivit v prostorách Kosmonos pro tmněší rómskou minoritu. V Mladé Boleslavi se nepodařilo udržet taneční kroužek rómských dětí a získat partnera pro práci s touto komunitou.

Účastnické příspěvky vycházejí ze skutečných nákladů na činnost, je zohledněna atraktivita a společenský význam (řada aktivit společensky žádoucích je nabízena bezúplatně). Příspěvky nejsou stanoveny paušálně, ale jsou součástí motivace k účasti. Náklady na nabízené činnosti DDM jsou kryty ze státní dotace, z účastnických příspěvků, ze schválených grantů a sponzory.

*Prostory* jsou přiměřeně využívány. Podle zveřejněných rozvrhů aktivit je využití pro činnost ZÚ následná (údaje jsou pouze orientační, vzhledem k tomu, že příležitostné a spontánní aktivity mají v některých místnostech výraznější četnost):

Klubovny a pracovny ve *Vile* jsou v průměru pro zájmovou činnost pravidelnou (ZÚ) týdně využívány 9,8 hod., při čemž stísněná dílna keramiky je v provozu 27 hodin týdně. Herna, která je přebudována na internetovou pracovnu, byla využita pouze 4 hodiny.

Klubovny a prostory v *Pavilonu* jsou pro ZÚ v týdnu průměrně využívány 12 hod. Velký sál 25 hod., nejméně tzv. malá tělocvična 6 hod., avšak je v ní každodenně nabízena spontánní činnost pro náhodné návštěvníky. Dispoziční řešení této budovy, která byla stavěna jako účelové zařízení pro děti a mládež, z hlediska dnešních požadavků není optimální.

Klubovny v *Mnichově Hradišti* jsou průměrně využívány 11 hod. týdně. Největší zájem je o hernu, pracovna počítačů je dle rozvrhu využita pouze 4 hodiny týdně.

Prostory DDM v *Benátkách nad Jizerou* byly v době inspekce po záplavách mimo provoz a činnost byla přenesena do náhradních improvizovaných prostor. Průměrný počet hodin v týdnu, po které byly jednotlivé místnosti pro ZÚ využity před povodní bylo 9,5 hod..

Klubovny v *Kosmonosích* pro ZÚ jsou týdně využity 7,5 hod. Tento stav je dán poměrně málo

rozvinutou i naplněnou zájmovou činností pravidelnou, pracoviště má prioritu v jiných aktivitách.

Všechny pravidelné zájmové činnosti DDM provádí ve svých prostorách. Využití prostor je dáno jejich dispozičním řešením a vybavením pro příslušnou zájmovou činnost, proto je i jejich využití nerovnoměrné (podle lokalit a prostor). Vedení tento jev sleduje a snaží se pro každý prostor najít maximální využití. *Vzhledem k tomu, že činnost ZÚ je doplňována řadou dalších aktivit je využití prostor spíše nadprůměrné.*

***Nabídka výchovně vzdělávací činnosti je ve svém pojetí vynikající.***

### **Pravidelná zájmová činnost**

Podle plánu DDM na školní rok 1999/2000 bylo plánováno zahájit v tomto školním roce činnost 121 ZÚ, pro které byly připraveni vedoucí i podmínky. Útvary byly nabízeny ve všech zájmových oblastech. Dle Výkazu Škol V 15-05 ke dnu 31. 10. 1999 vykazuje DDM 108 reálných útvarů s 999 členy (což nebyl konečný počet členů, neboť během roku dochází ke nárůstu členské základny). Ve školním roce 1997/98 ve výroční zprávě vykazoval DDM 109 útvarů s 1201 členy, v loňském roce 97 útvarů s 1058 členy. Počet zájmových útvarů i jejich členů je během školního roku kolísavý. Podle citovaného Výkazu byl průměrný počet členů v ZÚ 9,25 a v době inspekce 10,5, při čemž počet členů kulminoval v měsících listopad - prosinec. Nárůst počtu členů je v tomto rozmezí obvyklý a vychází z možnosti dodatečného přihlašování. Průměrný počet účastníků v ZÚ je počítán z velmi širokého rozptylu členů v jednotlivých útvarech (4 - 48), neboť DDM se snaží zachovat většinu ZÚ, kde je projeven skutečný zájem jejich členů, zejména na odloučených pracovištích. Přesto byla řada útvarů s malým počtem účastníků zrušena nebo sloučena. Jiné útvary byly rozděleny, pokud počet členů byl příliš velký vzhledem k prostorám, nebo vybavení místnosti. Počty účastníků odpovídají standardu v těchto zařízeních. Největší zájem je o kroužky keramiky, práci s PC a o útvary pro předškolní děti, které však nejsou zájmovými útvary v pravém smyslu slova, ale specifickou sociální službou.

Dle dosažitelné pedagogické dokumentace 82 ZÚ s 861 členy (nebyly k dispozici denníky ZÚ ze zatopených objektů) je věková skladba účastníků následující:

Věková skupina	% aktuálního počtu členů ZÚ
Předškolní děti	12,8
děti z I. stupně ZŠ	45,0
děti z II. stupně ZŠ	38,7
účastníci starší 15 let	3,5
Celkem	100,0

V pravidelné organizované činnosti převažují mladší účastníci, oproti minulým létům je výrazný pokles počtu středoškoláků, podle výroční zprávy v uplynulém roce tvořili 7 % členů.

*Prostory* pro zájmové útvary jsou doplňovány a je měněno jejich určení. Vedení se snaží do nich získat odpovídající vybavení, často i nadstandardní (např. videomikroskop na Zahradě), je však limitováno stávajícími prostorami. Snaží se rozšířit užité prostory, optimálně využít stávající - např. vybudování klubovny na půdě ve Vile, projekt přestavby neformálního klubu ve vstupním prostoru Zahrady, přeměna herny ve Vile na internetovou pracovnu apod. Přesto některé pracovny neodpovídají psychohygienickým podmínkám práce v ZÚ: stísněná keramická dílna ve Vile, dílna modelářů v Kosmonosích. Všechny odborné pracovny mají

zveřejněné provozní řády. Členové ZÚ jsou dle pedagogické dokumentace poučeni o BOZP.

*Pedagogická dokumentace ZÚ* obsahuje přihlášky a v denníky zájmových útvarů. Má obvyklou úroveň s formálními nedostatky. Řada plánů ZÚ v dennících je zpracována kvalitně, mnohé se však spokojí s obecnými záměry činnosti, bez konkrétních obsahů a forem práce. Projevuje se zde nevyrovnaná úroveň vedoucích jednotlivých oddělení.

*Účastnický příspěvek* na částečnou úhradu nákladů je stanoven dle charakteru činnosti, sociální možnosti účastníků a atraktivity útvaru ve výši 400 - 1200 Kč, s možností platbu rozdělit na pololetí.

Většinu ZÚ vedou externí spolupracovníci (87 ze 108 útvarů). DDM má široký okruh kvalitních spolupracovníků. Kvalita vedení sledovaných ZÚ odpovídala míře zkušeností a osobní vyzrálosti jednotlivých vedoucích. Stávající struktura vedoucích oddělení není optimální, někteří nejsou dostatečně zkušení a odborně připraveni, proto mohou jen částečně ovlivňovat a metodicky obohacovat externí spolupracovníky. Menší osobní zkušenosti kompenzují nápaditostí a zaujetím pro práci. U části sledovaných ZÚ (vedených i interními pracovníky) nahrazovalo zaujetí a osobní charisma základní poučenost, např. o motivaci a systému hodnocení v pedagogice volného času, o struktuře schůzky ZÚ apod. Specifickým problémem jsou ZÚ dětí do 6 let, kde se výrazně projevuje malá informovanost vedoucích o specifice práce s touto věkovou skupinou. Děti při činnosti v ZÚ byly zaujaté a soustředěné.

***Relativně vysoká a pravidelná účast členů ZÚ svědčí o dobré práci. Celkově je tato oblast hodnocena jako dobrá.***

### **Příležitostná zájmová činnost**

V loňském školním roce uskutečnil DDM téměř 500 příležitostných akcí (z toho 200 o víkendových dnech). Příležitostné akce zahrnují širokou paletu činností: výstavy, vystoupení ZÚ, přednášky a semináře, zájezdy, víkendové pobyty v turistických základnách DDM, kurzy keramiky, dílny zájmových aktivit, místní soutěže, diskotéky atd. Převážná část příležitostných akcí je určena neorganizovaným účastníkům.

O každé akci je vedena interní dokumentace i se stručným zhodnocením. Pokud akce nemá dostatečný ohlas (včetně menší návštěvnosti), jsou analyzovány příčiny a hledají se cesty k nápravě. Dle předložené dokumentace se akcí zúčastnilo v loňském roce téměř 25 tisíc účastníků. Průměrný počet účastníků na jedné akci byl 50. Obdobný počet akcí a jejich struktura je i v tomto školním roce.

Podle doložitelné přípravy akcí, výsledků zájmových dílen, dokumentace i archivovaných ohlasů návštěvníků a tisku jsou akce dobře připravené a mají kladný ohlas. Aktivity napomáhají vytváření obrazu DDM jako součásti kulturního, společenského a sportovního života města, který výrazně vstupuje na trh volného času v celém okrese. Pro materiální zajištění akcí se daří získat sponzory. Příležitostné akce zajišťují interní pedagogové za odborné spolupráce externistů a dobrovolných spolupracovníků z řad rodičů.

***Obsah i formy příležitostných akcí odpovídají požadavkům pedagogiky volného času. Hodnoceno jako vynikající.***

### **Prázdninová činnost**

Během uplynulých letních prázdnin uskutečnil DDM 19 táborů a to nejen ve svých základnách v Bezděticích, ve Vítkovicích a stanové základně ve Lhotce na Berounce, ale i v dalších pronajatých objektech. Tábory se zájmovým zaměřením jsou koncipovány jako odborná

soustředění završující celoroční práci ZÚ. Část táborů je všeobecně zájmová. Tábory s odborným zaměřením jsou chápány též jako náborové akce pro další zájemce o práci v ZÚ. Každý tábor má předem vypracován plán včetně případné celotáborové hry, která motivuje jeho činnost i zaměření. Kapacita táborů je naplňována. Letní tábory nejsou zahrnuty do celoročního plánu, který vzniká již před hlavními prázdninami.

Ve školním roce mimo hlavní prázdniny uspořádal DDM dalších 12 táborů a to jak rekreačního, tak zájmového zaměření. Využíval svých základů i další pronajaté objekty.

Tábory jsou podle svého zaměření určeny všem věkovým skupinám dětí. K posilování rodinných vazeb slouží organizované pobyty s programem pro rodiče s dětmi.

Na zajištění prázdninové činnosti se podílejí kromě kmenových pracovníků i externisté a okruh aktivistů DDM. Dokumentace táborů je vedena a uložena.

***Prázdninová činnost je hodnocena na základě písemné i obrazové dokumentace jako velmi dobré.***

### **Individuální práce**

DDM svou propagační, organizační činností a vlastními aktivitami vytváří v místech svého působení obecné povědomí odborného a poradenského centra pro zájmové činnosti. Při soutěžích i dalších akcích monitoruje talentované účastníky, kterým dále podle svých možností nabízí pomoc. Řada talentů rozvíjí své schopnosti ve specializovaných zájmových útvarech. Zhodnocení péče o ně se objevuje v dosažených výsledcích vyšších kol soutěží. Pro zájemce s větší motivací pořádá krátkodobé odborné kurzy a tzv. dílny. Nabídka individuální práce s talenty odpovídá poslání a možnostem zařízení, je hodnocena jako vynikající.

Do činnosti ZÚ i dalších příležitostných akcí jsou zapojováni i handicapovaní jedinci, kterým je při činnosti věnována individuální péče. Některé speciální aktivity jako např. prohlídka s výkladem v Zahradě, se specifickými individuálními činnostmi je nabízena zpravidla (a též akceptována) skupinám handicapovaných dětí.

Práce s talentovanými či handicapovanými jedinci je pojmána jako nedílná součást činnosti DDM a není zvlášť sledována, vyhodnocována či plánována.

***Individuální práce hodnocena jako vynikající.***

### **Soutěže a přehlídky**

Na základě „Pokynu k soutěžím ŠÚ v Mladé Boleslavi“ (čj. 552/99-Dr) je DDM pověřen organizací okresních kol postupových soutěží okresu podle vyhlášky č. 431/1992 Sb., o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení ve znění pozdějších předpisů. DDM uspořádal 47 okresních kol a 3 oblastní. Podle dokumentace byla všechna kola soutěží náležitě odborně a organizačně připravena. Výsledkové listiny byly zaslány do zúčastněných škol. Na konci roku byl zpracován přehled výsledků pro potřebu škol.

Soutěže i jejich vítězové byli propagováni v místních sdělovacích prostředcích. Účast v organizovaných soutěžích byla velmi dobrá. Nedaří se podchytit zájem o středoškolskou odbornou činnost. DDM se podílí také na organizaci soutěží Asociace školních sportovních klubů.

***Dle předložené dokumentace jsou soutěže kvalitně připraveny a zhodnoceny, ale z dostupných materiálů jejich úroveň a průběh však nelze celkově objektivně hodnotit.***

## **Nabídka spontánní činnosti**

Pro nabídku spontánních aktivit vytváří DDM optimální podmínky ve všech lokalitách, kde působí. U Pavilonu je k dispozici sportovní areál s asfaltovou cyklistickou dráhou, stolní tenis, zázemí pro skateboarding. Pro rozšíření zájmu dětí je nově zřízena půjčovna sportovních potřeb. V Zahradě si mohou skupinky zájemců s odborným výkladem prohlédnout skleníky a areál dravých ptáků. Na zámku v Kosmonosích využívají prostory po vyučování s poslechovými a pohybovými aktivitami především žáci staršího školního věku rómské minority. Obdobnou nabídku mají i další detašovaná pracoviště. Podle vnitřní ověřitelné dokumentace je průměrná denní návštěvnost těchto aktivit v Kosmonosích 42 dětí denně a v Mnichově Hradišti 45 dětí. Pro popularizaci spontánních aktivit je využívána především bezprostřední nabídka přímo v objektu a osobní přenos informací mezi dětmi. V propagačních materiálech DDM není této záslužné aktivitě věnován odpovídající prostor. Přes složitost volné nabídky zájmových aktivit daří se sportoviště i ostatní prostory udržovat v čistotě a pořádku (pedagogické ovlivňování je zprostředkované formou výběru nabízených prostor a pomůcek k aktivitám).

***V hledání nových forem spontánních aktivit je DDM v Mladé Boleslavi jedním z průkopníků v ČR. Nabídka spontánních aktivit je hodnocena jako vynikající.***

## **Odborná pomoc**

Podle svých možností, kapacit i odborného zaměření využívá DDM legislativní možnosti nabízet odbornou pomoc dalším subjektům. Významná je pomoc školám, pro které připravil kurzy dramatické výchovy, kurzy práce v keramické dílně, praktické ukázky k rozšíření výuky přírodovědných předmětů, rodinné výchovy a ekologie, praktické rukodělné činnosti, dopravní soutěže, seznámení dětí z MŠ s prací na PC atd. Tyto činnosti doplňují a rozšiřují školní výuku o nové poznatky a praktické dovednosti.

Při zajišťování odborného vedení činností spolupracují pedagogové DDM na základě osobních kontaktů s řadou zájmových občanských sdružení. Spolupráce je plodná např. s aktivisty ekologických organizací i sportovních oddílů.

Pro potřeby pedagogů vydává DDM metodické materiály s náměty pro volnočasové aktivity v ediční řadě RADANA.

***Odborná pomoc je hodnocena jako vynikající.***

## **Celkové hodnocení nabídky a realizace výchovně-vzdělávací činnosti :**

***Struktura nabídky výchovně vzdělávací činnosti je hodnocena jako vynikající. Realizace nabídky odpovídá záměrům plánu. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je nadprůměrná. Celkově je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.***

## HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

### Plánování

Koncepční záměry s výhledem na pět let vycházejí z analýzy předcházejícího stavu. Podkladem pro ně byly výsledky ankety „Nabídka aktivit pro volný čas dětí a mládeže v Mladé Boleslavi“. Koncepce postihuje systém řízení DDM, plánování, personální situaci a ekonomickou rozvahu, je průběžně inovována. Roční plány vycházejí z rozboru předcházejících období, které jsou mimo jiné provedeny ve výročních zprávách.

Na přípravě plánu se podílejí všechna oddělení DDM, je konzultován se zřizovatelem, požadavky a podněty k němu vznášejí zástupci jednotlivých obcí. Zahrnuje i spolupráci s dalšími subjekty, které pracují s dětmi a mládeží. Nástin plánu předá ředitelka všem pracovníkům a společně vypracují konečnou verzi. Jsou v ní vymezeny prioritní cíle jednotlivých oddělení. Po projednání v pedagogické radě je roční plán práce prokazatelně projednán se zřizovatelem. Plánování je pojato jako ucelený systém plánů jednotlivých oddělení. Nabídka aktivit koresponduje s obecným posláním středisek pro volný čas dětí a mládeže, odpovídá místním potřebám. Roční plán je připraven tak, aby byl nedílnou součástí řízení střediska.

Vlastní provoz střediska je řízen měsíčními plány jednotlivých oddělení. Nutnou koordinaci plánů provádí s předstihem statutární zástupce ředitelky střediska. Konečné verze předává propagačnímu oddělení, které podle nich připraví informace pro veřejnost. Veškeré činnosti se plánují pro velkou spádovou oblast.

***Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti střediska a jeho specifickým podmínkám (velký počet dislokovaných pracovišť a velký počet pracovníků) jsou mimořádné.***

### Organizování

Základním dokumentem pro práci DDM je zřizovací listina střediska. Z něj vychází statut organizace, v němž jsou rozpracovány ustanovení zřizovací listiny. Pro vlastní činnost DDM je vydán „Vnitřní řád DDM.“ S ohledem na odlišnost dislokovaných pracovišť, má každé z nich vlastní provozní řád se specifikací podle jednotlivých oddělení. Podle změn specifikace činností a výměny pracovníků probíhá i inovace organizační struktury střediska a přepracování základních dokumentů DDM (zřizovací listiny a statutu).

Od září 1998 jsou jmenováni dva zástupci ředitelky DDM. Organizační struktura je jasně a přehledně určena. Přestože středisko má několik dislokovaných pracovišť i v jiných obcích, umožňuje zvolená organizační struktura účinné řízení. Dosažitelnost jednotlivých pracovišť je zajištěna telefonním a faxovým spojením, nebo přes Internet.

Základem řízení střediska jsou pravidelné měsíční porady všech pracovníků. Závažná sdělení platná pro všechny pracovníky jsou vydávána formou písemných pokynů ředitelky. Pravidelné týdenní porady pětičlenného vedení připravují a hodnotí aktivity spíše z organizačního hlediska, zpravidla v oblasti personální a ekonomické, případně řeší vzniklé závažné problémy.

Jako poradní orgán ředitelky střediska je zřízena pedagogická rada, jejímiž členy jsou všichni



interní pedagogičtí pracovníci zařízení. Scházejí se pravidelně podle plánu třikrát ročně. Program pedagogické rady je předem znám, v závěrech jsou určeny úkoly pro všechny pracovníky, zpravidla pro další vzdělávání, pro práci na nových projektech, případně pro rozvoj nových aktivit. V poradním orgánu nejsou zastoupeni externí spolupracovníci ani rodiče.

Výroční zpráva je založena na podkladech činnosti jednotlivých oddělení, z pedagogických rad a z vyhodnocení plánů. Je velmi obsáhlá a přehledně členěná. Ředitelka se v ní nebojí poukázat na negativní jevy a nedostatky v práci střediska. V závěrech výroční zprávy jsou návrhy a doporučení pro nový školní rok, ze kterých se vychází při přípravě nového pracovního plánu. Výroční zpráva je objektivní a má sebehodnotící funkci.

Propagační činnost a prezentaci střediska na veřejnosti zajišťuje oddělení propagace. Důraz v jeho práci je kladen na spolupráci s masmedii, na vybrané skupiny subjektů a na přímou práci ve školách. Kvalitní propagační materiály jsou rozesílány do celé spádové oblasti. Propagaci je věnována značná pozornost, nejdůležitějšími informačními kanály jsou vývěsní skříňky, spolupráce s firmou Škoda, internetové stránky, vlastní tiskoviny, prezentační akce atd. K zajímavostem patří diskusní forum na stránkách Internetu, kde veřejnost může polemizovat s pracovníky DDM nad smyslem a náplní střediska.

***Organizační struktura střediska pro volný čas dětí a mládeže je funkční. Řízení činnosti, kvalita organizačního uspořádání je nadprůměrné. Vnitřní i vnější informační systém, jeho rozsah a účinnost je vynikající. Celkově je tato oblast hodnocena jako nadprůměrná.***

### **Vedení a motivování pracovníků**

Ředitelka DDM ve své práci uplatňuje demokratický styl řízení, založený na důvěře a podpoře vlastní iniciativy pedagogických pracovníků. Písemnou formou deleguje pravomoci v oblasti řízení, kontroly pedagogické činnosti na své dva zástupce a na vedoucí jednotlivých oddělení. Vypracovala *Vnitřní platový předpis*, který byl konzultován se zřizovatelem. V předpisu platném od 1. 1. 1999 jsou uvedeny zásady a podmínky pro udělení příplatku za vedení, stanovení osobního příplatku, určování odměn, kompenzace přesčasové práce. Slouží zároveň jako součást hmotné stimulace pracovníků. Osobní ohodnocení má stanovená kritéria, kde mimo jiných jsou i ustanovení týkající se osobního profesního růstu a pedagogických předpokladů pracovníků.

Péči o odborný růst pedagogů věnuje ředitelka střediska pozornost. Pro zvýšení kvality své odborné a řídicí činnosti navštívili vedoucí pracovníci některé další DDM. Ředitelka DDM se podílela na zpracování metodické příručky MŠMT ČR určené střediskům pro volný čas dětí a mládeže. Vedoucí oddělení absolvovali kurz obsluhy PC, odborné a jazykové kurzy. Další vzdělávání probíhá na základě vlastní iniciativy jednotlivých pedagogů. Začínajícím nebo nekvalifikovaným pedagogickým pracovníkům je poskytována metodická pomoc ze strany vedoucích oddělení. Součástí pedagogických rad jsou přednášky o pedagogice volného času. Při osobních hodnoceních je pedagogům doporučováno další vzdělávání. Noví pracovníci mají určeného uvádějícího pedagoga, absolvují půlroční stáže na všech pracovištích a podle odbornosti a vlastního zájmu mohou si v rámci možností DDM vybrat své nové působiště.

Řídicí činnost vedoucích oddělení se soustřeďuje zejména na vedení externích pracovníků. Externí pracovníci jsou vybíráni především z vlastních odchovanců zájmové činnosti. Speciální způsob přípravy pro ně není zaveden.

Vzhledem k počtu osobních návštěv akcí, k poznatkům z provozních porad a konzultací, z konstruktivních rozborů hospitovaných hodin získává ředitelka střediska dostatečný přehled o

kvalitě pedagogické práce jednotlivých pracovníků. Ve středisku je zaveden systém osobních konzultací pracovníků u vedoucích, při nichž jsou řešeny i nedostatky zjištěné při kontrolní činnosti.

Na kvalitu personálního obsazení střediska má vliv obměna pracovníků. Z 18 interních pedagogických pracovníků má sedm vysokoškolské vzdělání pedagogického směru, zbývající pracovníci mají vzdělání středoškolské. Šest z nich nemá pedagogické vzdělání. Po odborné stránce je činnost střediska zajištěna na velmi dobré úrovni, po pedagogické stránce na průměrné úrovni. Specializace a osobní zaměření interních pedagogů odpovídá volnočasovým aktivitám DDM.

***Vedení klade důraz na specializaci a osobní zaměření pracovníků, na zavádění efektivních moderních metod a forem práce do organizování a vedení zájmové činnosti. Při vedení a motivování pracovníků je ponecháván prostor jejich iniciativě. Oblast je hodnocena jako nadprůměrná.***

### **Kontrolní mechanismy**

Ředitelka střediska nemá písemně zpracován plán kontrolní činnosti. Přesto je vytvořen účinný vnitřní kontrolní systém ve všech oblastech činnosti střediska. V kompetencích vedoucích pracovníků jsou určeny přesně jejich úkoly v oblasti kontroly. Jedná se o kontrolu měsíčních plánů a jejich plnění, hospitační činnost, dokumentace a kontrolu vykazování pracovní doby podřízených pracovníků. Pro kontrolu výsledků přímé výchovné práce je vytvořen vlastní hodnotící systém. Na pravidelných provozních poradách je vedoucími oddělení hodnocena jejich činnost, včetně přímé výchovné práce pedagogů. Po sebereflexi oddělení, provádí jejich zhodnocení odpovědný zástupce ředitelky. V případě nutnosti provede supervizi ředitelka DDM.

Základní hospitační činnost v ZÚ vykonávají zástupci ředitelky. Z návštěv jsou pořizovány záznamy, které v případě nutnosti obsahují i návrhy opatření ke zlepšení práce pedagogů. Z ostatních aktivit střediska jsou zpracovávány odpovědnými pracovníky za akci písemné zprávy, včetně ekonomického výsledku, které jsou pravidelně předkládány vedoucím k zhodnocení. Ty spolu s osobní účastí vedoucího na akci je zárukou objektivního hodnocení podřízeného pracovníka. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky osobně projednávány, využívá se při nich i možnost konzultace. V případě opakování zjištěných závad a nedostatků u jednotlivých pracovníků, případně oddělení, přijímá ředitelka střediska adekvátní opatření.

***Vnitřní kontrolní činnost je pravidelně prováděna. Kontrola přímé výchovné práce je prováděna především v rámci hospitací a osobní účastí vedoucích pracovníků na jednotlivých aktivitách střediska. Z výsledků kontrol je prováděna analýza. Kontrolní systém DDM je funkční. Rozsah a účinnosti kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré. Celkově má tato oblast nadprůměrnou úroveň.***

### **Hodnocení kvality řízení**

***Při řízení DDM převažuje demokratický styl řízení s velkým počtem přenesených pravomocí nejenom na zástupce ředitelky, ale i na vedoucí jednotlivých oddělení. Kvalita a funkčnost plánování, vnitřní i vnější informační systém, jeho rozsah a účinnost jsou mimořádné. Řízení činnosti, kvalita organizačního uspořádání, rozsah a účinnosti kontrolních mechanismů jsou nadprůměrné. Systém a rozsah vedení a motivování pracovníků je na dobré úrovni. Celkově je kvalita řízení nadprůměrná.***

## DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- DDM každoročně zpracovává a podává řadu grantů na podporu volnočasových aktivit, na řadě dalších projektů se podílí.
- Předkládané granty jsou zpracovány kvalitně a každoročně jejich prostřednictvím získává DDM další finanční prostředky pro rozšíření volnočasové nabídky.
- Kvalita činnosti a výrazný podíl na aktivitách volného času v okrese Mladá Boleslav přinášejí i zájem sponzorů a DDM tak získává další finanční prostředky.
- Školský úřad provedl kontrolu, která sledovala hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu dne 21. listopadu 1995, zápis čj. 162/Al/95.

## VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 34 066/99-21
- Zřizovací listina, statut
- Vnitřní řád DDM, provozní řády jednotlivých pracovišť
- Výkaz o činnosti Škol V 15-05 k 31. 10. 1999
- Plán práce DDM na školní rok 1998/99, Plán práce na školní rok 1999/2000
- Výroční zpráva o činnosti DDM ve školním roce 1997/98, 1998/1999,
- Pedagogická dokumentace ZÚ (příhlášky, denníky)
- Dokumentace vybraných prázdninových táborů (příhlášky, seznamy účastníků, programy)
- Interní dokumentace příležitostných akcí
- Rozpis ZÚ v jednotlivých budovách DDM
- Pokyn k soutěžím ŠÚ v Mladé Boleslavi čj. 552/99-Dr
- Propagační materiály
- Přehled projektů podaných DDM v letech 1991-2000
- Zápis čj. 162/Al/95 z kontroly ŠÚ Mladá Boleslav, která sledovala hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

## ZÁVĚR

*Dům dětí a mládeže Na Výstavišti v Mladé Boleslavi plní své poslání. Náplň i struktura jeho činnosti odpovídá legislativnímu vymezení středisek pro volný čas dětí a mládeže. Svou bohatou a nápaditou činností odpovídajícím způsobem vstoupil na trh volného času dětí a mládeže okresu Mladá Boleslav. Jeho pojetí zájmové činnosti je specifickou formou aktivní primární prevence, nabídku dalších aktivit pro minority lze hodnotit jako prevenci sekundární. Nabídka je vynikající.*

*Realizace nabídky odpovídá záměrům plánu. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je nadprůměrná.*

*Vedení DDM je dynamické a operativně reaguje na zájmy a potřeby mladé generace. Kvalita řízení domu dětí a mládeže je nadprůměrná.*

*Pro zajištění své činnosti hledá DDM i další zdroje mimo státní dotace. Při inspekční činnosti nebylo zjištěno ve sledovaných oblastech neefektivní nakládání s finančními prostředky přidělenými za státního rozpočtu.*

**Celkově lze hodnotit kvalitu činnosti DDM jako velmi dobrou.**

**Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu**

Razítko

<b>Školní inspektoři</b>	<b>Titul, jméno a příjmení</b>	<b>Podpis</b>
Vedoucí týmu	Václav Zemek	.....
Člen týmu	Mgr. Bedřich Hájek	.....

V Benešově dne 13. dubna 2000

**Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy**

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 5. 2000

Razítko

<b>Ředitelka střediska pro volný čas dětí a mládeže</b>	<b>Podpis</b>
Mgr. Hana Vidlařová	.....

*Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.*

***Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel střediska pro volný čas dětí a mládeže podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.***

**Hodnotící stupnice**

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	29. května 2000	021 144/00-2801
Zřizovatel	29. května 2000	021 144/00-2801

**Připomínky ředitelky**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
29. května 2000	021 143/00-2801	Připomínky doručeny